

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 25, 2022

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:1200](#) 13-09-2022

Miskenning toetsingskader artikel 37a Sr?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:1190](#) 13-09-2022

Diefstal van trouwringen; kennelijke leugenachtigheid.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:1137](#) 06-09-2022

Herziening. Opzettelijk enig goed daarop gelegd beslag onttrekken.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:1075](#) 12-07-2022

Ontvankelijkheid cassatieberoep gericht tegen beslissing tot terugwijzing. Is energieleverancier bewogen tot het tenietdoen van een inschuld? Uitdrukkelijk onderbouwd standpunt over gebruik kasopstelling?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:1014](#) 12-07-2022

Voorwaardelijk verzoek tot benoemen deskundige om rapportage over verdachte op te laten maken, waarop niet is beslist.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:1023](#) 12-07-2022

Bewijsklacht opzet. Heeft verdachte wetenschap van hennepkwekerij?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:1027](#) 12-07-2022

Is de gestelde bijzondere voorwaarde dat, als reclassering indicatiestelling aanvraagt en voor indicatie verantwoordelijke instantie kortdurende klinische opname indiceert, verdachte zich laat opnemen in zorginstelling, te bepalen door justitiële instantie die verantwoordelijk is voor plaatsing verenigbaar met artikel 14c lid 2 onder 10 Sr?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:1028](#) 12-07-2022

Motivering dadelijke uitvoerbaarheid.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:1024](#) 12-07-2022

Kon hof aan betrokkene betalingsverplichting opleggen voor het gehele bedrag aan wederrechtelijk verkregen voordeel?

RECHTSPRAAK

Diefstal van trouwringen; kennelijke leugenachtigheid.

Diefstal van trouwringen; kennelijke leugenachtigheid.

Wenk

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie medeplegen diefstal is bewezen verklaard, over het oordeel van het hof dat de als bewijsmiddelen gebruikte verklaringen van de verdachte kennelijk leugenachtig zijn.

Het hof heeft ten aanzien van de bewezenverklaring verder overwogen dat het op grond van de gebezigde bewijsmiddelen vaststelt dat op 26 juli 2018, omstreeks 01.00 uur, in de Renault Clio waarin verdachte en mededader zich bevinden, een aantal voorwerpen worden aangetroffen die kort daarvoor (na 20.30 uur de avond daaraan voorafgaand) zijn gestolen uit een Brasserie te België. Het betreft hier onder andere een trouwring met daarin de namen van aangevers alsmede een muntendispenser. De Renault Clio van de mededader wordt, zo blijkt uit de camerabeelden, op 25 juli 2018, om 23.26.42 uur gezien in de buurt van de brasserie.

Verdachte heeft ter terechtzitting in hoger beroep alle betrokkenheid bij deze diefstal ontkend en verklaard dat hij die dag niet in België is geweest. Bij de rechter-commissaris en de politie heeft verdachte verklaard dat hij op 25 juli 2018 tussen 23.45 uur en 24.00 uur door de mededader in zijn auto op locatie [A] is opgehaald. Uit informatie van de ANWB-routeplanner volgt dat voor de autorit tussen de locatie [B] waar de auto van de mededader het laatst gezien is en locatie [A] circa 43 minuten (48,5 km) staat. Dat betekent dat, nu de auto van de mededader om 23.26.42 uur op locatie [B] is gezien, die auto niet eerder dan omstreeks 00.10 uur op locatie [A] kon zijn. Naar het oordeel van het hof moet echter ook rekening worden gehouden met enige tijd die benodigd is voor het rijden van locatie [B] naar de brasserie en voor de uitvoering van de diefstal uit de brasserie. Het hof acht het immers aannemelijk dat de diefstal uit de brasserie heeft plaatsgevonden nadat de auto is gezien op locatie [B], nu de auto daar voor het laatst is gezien op camerabeelden van de politiezone Damme/ Knokke-Heist en dit nabij de brasserie is, terwijl in de auto van de mededader gestolen goederen uit de brasserie zijn aangetroffen. Gerekend vanaf 23.26.42 uur moet dus allereerst enige tijd in aanmerking worden genomen die benodigd is voor het rijden vanaf locatie [B] naar de

brasserie en voor de uitvoering van de diefstal uit de brasserie. Vervolgens dient rekening te worden gehouden met de duur van een autorit vanaf het adres van de brasserie naar locatie [A]. Volgens informatie van de ANWB-routeplanner duurt die autorit circa 44 minuten (49,3 km). Het voorgaande betekent dat de mededader niet in staat moet worden geacht om verdachte tussen 23.45 uur en 24.00 uur op te halen op locatie [A]. Nu de verklaring van verdachte ten aanzien van het moment van ophalen door de mededader wordt tegengesproken door de informatie uit de ANWB-routeplanner, moet deze verklaring worden bestempeld als leugenachtig en afgelegd met de bedoeling om de waarheid te bemantelen. Het hof doet deze verklaring meewerken aan het bewijs van het ten laste gelegde.

De Hoge Raad overweegt dat het hof aan de bewezenverklaring allereerst ten grondslag heeft gelegd dat de verdachte en mededader op 26 juli 2018 om 00.55 uur zijn aangetroffen in de auto van mededader, waarin zich onder meer goederen bevonden die kort tevoren zijn gestolen uit een brasserie. Het hof heeft verder vastgesteld dat de auto van de mededader op 25 juli 2018 om 23.26.42 uur voor het laatst is gezien op locatie [B] (nabij de brasserie), nadat deze auto om 23.25 uur nog werd gezien op andere locaties, waaruit het hof kennelijk en niet onbegrijpelijk heeft afgeleid dat de auto toen reed in de richting van de plaats waar de brasserie is gevestigd en de diefstal van de goederen uit de brasserie, waarvan een deel enige tijd later in de auto is aangetroffen, heeft plaatsgevonden nadat de auto op de locatie [B] nabij de brasserie was gesignaleerd. Ook heeft het hof overwogen dat uitgaande van het tijdstip van 23.26.42 uur en van de reisduur volgens de ANWB-routeplanner de auto van de mededader niet eerder dan omstreeks 00.10 uur op de locatie [A] kon zijn, en dat daarbij vervolgens nog rekening moet worden gehouden met de tijd die was gemoeid met het rijden van de locatie [B] nabij de brasserie naar de brasserie en de uitvoering van de diefstal in de brasserie. Gelet op dit een en ander is het oordeel van het hof dat de als bewijsmiddelen voor het bewijs gebruikte verklaringen van de verdachte kennelijk leugenachtig zijn, niet onbegrijpelijk. De enkele in de toelichting op de klacht genoemde mogelijkheid dat de auto 'iets harder' heeft gereden dan met het gebruik van de routeplanner is aangenomen, maakt dat niet anders.

J.H.J. Verbaan, september 2022

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-09-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:1190

Zaaknummer: 20/04376

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en A.E.M. Röttgering

Advocaten: A.P. Visser

Wetsartikelen: artikel 311 lid 4 Sr

RECHTSPRAAK

Miskenning toetsingskader artikel 37a Sr?

Miskenning toetsingskader artikel 37a Sr?

Wenk

De advocaat-generaal klaagt over de afwijzing door het hof van de vordering van de officier van justitie als bedoeld in artikel 37a lid 7 Sr. Hij voert daartoe onder meer aan dat het hof het toepasselijke toetsingskader heeft miskend en dat de afwijzing van de vordering niet zonder meer begrijpelijk is.

De Hoge Raad overweegt dat ervan wordt uitgegaan dat de multidisciplinaire commissie bedoeld in artikel 37a lid 6 en 9 Sr op last van de officier van justitie een advies heeft uitgebracht over de aanwezigheid en de bruikbaarheid van persoonsgegevens van de verdachte betreffende een mogelijke gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van de geestvermogens van de verdachte. Het advies houdt in dat dergelijke persoonsgegevens aanwezig zijn. De officier van justitie heeft vervolgens een vordering als bedoeld in artikel 37a lid 7 Sr gedaan om deze persoonsgegevens te kunnen doen gebruiken ten behoeve van een rapport of advies over de persoonlijkheid van de verdachte. De penitentiaire kamer van het hof heeft die vordering afgewezen.

De beschikking van het hof bespreekt het verloop van de zaak, de toepasselijke procesregels, de regeling ter doorbreking van het medische beroepsgeheim, het geval waarin de regeling kan worden toegepast, de opgevraagde gegevens, de bruikbaarheid van de gegevens en overweegt ten aanzien van de proportionaliteit dat verdachte heeft aangevoerd dat de verstrekking van bepaalde gegevens niet proportioneel is. Daarbij heeft hij een beroep gedaan op artikel 8 EVRM.

Uit de rechtspraak van het EHRM volgt dat artikel 8 EVRM ook bescherming biedt tegen de openbaarmaking van medische gegevens, waaronder gegevens over de geestelijke gezondheid. Die laatste zijn naar hun aard zeer gevoelige privégegevens, ongeacht of ze duiden op een bepaalde diagnose. De reden voor deze bescherming is niet alleen gelegen in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene, maar ook in het waarborgen van het

vertrouwen in medische professionals en de gezondheidszorg in het algemeen. Bij het ontbreken van deze bescherming zouden degenen die medische hulp nodig hebben ervan kunnen worden weerhouden noodzakelijke medische hulp in te roepen of de voor de behandeling noodzakelijke gegevens te verstrekken (o.a.

ECLI:CE:ECHR:2018:0227JUD006649009, par. 93 en 94 (*Mocküte/LT*)). Ook in de rechtspraak van de Hoge Raad is tot uitdrukking gebracht dat de bescherming van de vertrouwelijkheid van medische gegevens deze belangen dient (o.a. ECLI:NL:HR:2008:BC1369).

Het hof stelt vast dat op grond van de regeling van artikel 37a Sr het medisch beroepsgeheim op verschillende momenten kan worden doorbroken doordat zonder toestemming van de verdachte gegevens uit zijn medisch dossier worden verstrekt aan derden die niet bij de behandeling betrokken zijn. Om te beginnen is er de verstrekking aan de Adviescommissie. Daarna worden gegevens genoemd in het advies van de commissie. Hoewel daarin de inhoud van de bruikbaar geachte stukken niet wordt weergegeven, blijkt daar wel uit dat verdachte bij bepaalde instanties in behandeling is geweest of zorg heeft ontvangen en dat bepaalde onderzoeken zijn gedaan. Ook deze gegevens vallen onder het medisch beroepsgeheim. Het hof is in deze beschikking dan ook, waar mogelijk, terughoudend met het meer specifiek noemen van deze gegevens. In het geval het hof een machtiging verleent, worden deze gegevens vervolgens verstrekt aan de deskundigen die over verdachte dienen te rapporteren. Deze gegevens kunnen uitsluitend worden gebruikt voor een rapport of advies over de persoonlijkheid van de verdachte. Er moet echter ernstig rekening mee worden gehouden dat de gegevens in dit rapport of advies worden weergegeven ter onderbouwing van de conclusies van de deskundigen, deze gegevens vervolgens op een openbare zitting zullen worden besproken en daarna in een in het openbaar uitgesproken vonnis of arrest zullen worden weergegeven ter onderbouwing van het oordeel van de rechter. De wet bevat geen waarborgen om dit te voorkomen of beperken.

Uit artikel 8 EVRM en het stelsel van de wet, zoals toegelicht in de parlementaire geschiedenis, volgt dat het hof dient te beoordelen of de doorbreking van het medisch beroepsgeheim ook in het individuele geval proportioneel is, dat wil zeggen wordt gerechtvaardigd door een dwingende eis in het algemeen belang. Naar het oordeel van het hof dienen daartoe alle omstandigheden van het geval te worden betrokken, zoals de aard en de ernst van het feit waarvan de verdachte wordt verdacht, de omstandigheden waaronder het feit is gepleegd, de voor de vordering tot verstrekking aangevoerde gronden, de reden voor de weigering tot medewerking aan het onderzoek, het advies van de commissie, de aard en beschreven inhoud van de in het advies genoemde gegevens alsmede de visie van de verdachte hierop, aanwijzingen dat bij de verdachte sprake is van een stoornis die nader onderzoek vergt en aanwijzingen voor het gevaar dat de verdachte een strafbaar feit zal

begaan.

Bij die beoordeling dient te worden betrokken dat de aan de rapporteurs verstrekte gegevens ook buiten de kring van de Adviescommissie en de rapporteurs openbaar kunnen worden. Zodra deze gegevens in een rapport voor de strafrechter worden verwerkt zijn de gegevens immers kenbaar. Dit is een verschil met ECLI:CE:ECHR:1997:0225JUD002200993 (*Z./SF*) waarin belang werd gehecht aan waarborgen om de medische gegevens geheim te houden (par. 103 en 107). Verder is in deze zaak de noodzaak voor de doorbreking van het medisch beroepsgeheim gevonden in het onderzoek naar gepleegde strafbare feiten en de vervolging van de daders (par. 97). Doorbreking van het beroepsgeheim op grond van artikel 37a Sr vindt zijn reden in het minder concrete en minder acute belang van het voorkomen van een toekomstig strafbaar feit door oplegging van de maatregel van terbeschikkingstelling, terwijl nog niet is vastgesteld dat aan de voorwaarden voor oplegging is voldaan. Dat wordt juist onderzocht. Dit dient te worden meegewogen in het oordeel of verstrekking van de persoonsgegevens ook in het individuele geval proportioneel is.

Bij het antwoord op de vraag of een dwingende eis in het algemeen belang bestaat, komt daarom ook betekenis toe aan omstandigheden die tot het oordeel kunnen leiden dat een zodanige noodzaak bestaat tot het onderzoeken van het bestaan van een stoornis, met het oog op het opleggen van een maatregel ter bescherming van anderen en ter vermindering van recidive, dat doorbreking van het medisch beroepsgeheim gerechtvaardigd is. Het hof wijst er in dit verband op dat artikel 1.1 aanhef en onder i Besluit adviescommissie gegevensverstrekking weigerende observandi (hierna: het Besluit) onder een weigerende observandus de verdachte verstaat ten aanzien van wie de rechter al oplegging van tbs met verpleging van overheidswege overweegt.

In de voorliggende zaak heeft het hof in de reden voor de weigering van medewerking aan het onderzoek en in de aard en beschreven inhoud van de bruikbaar geachte documenten, geen bijzondere redenen gevonden voor toewijzing of afwijzing van de vordering. Enerzijds stelt het hof vast dat het PBC-rapport aanwijzingen bevat dat bij verdachte sprake is van een ziekelijke stoornis of gebrekkige ontwikkeling van de geestvermogens. Verder heeft de verdenking betrekking op een ernstig geweldsmisdrijf, namelijk poging moord. Anderzijds overweegt het hof, zonder af te willen doen aan de gevolgen die het feit heeft gehad voor het slachtoffer, dat geen sprake is van een voltooid levensdelict. Verder is het delict niet gepleegd onder bijzondere omstandigheden. Het PBC-rapport bevat geen overwegingen over het recidivegevaar dat uitgaat van verdachte. Het hof stelt vast dat het UJD van verdachte geen eerdere zware geweldsmisdrijven vermeldt. Uit dit uittreksel volgt ook dat verdachte, vergeleken met de populatie van personen met een terbeschikkingstelling, relatief oud was toen hij voor het eerst in aanraking kwam met justitie.

Alles afwegende is het hof van oordeel dat in het onderhavige geval niet een zodanige noodzaak tot het onderzoeken van het bestaan van een ziekelijke stoornis of gebrekkige ontwikkeling van de geestvermogens en evenmin anderszins een dwingende eis in het algemeen belang bestaat, dat de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van verdachte en de met doorbreking van het medisch beroepsgeheim gepaard gaande schade aan het vertrouwen in de medische stand gerechtvaardigd is.

De Hoge Raad haalt artikel 37a Sr aan en overweegt dat in artikel 1.1 aanhef en onder i van het Besluit is gedefinieerd onder welke voorwaarden de verdachte kan worden aangemerkt als een weigerende observandus ten aanzien van wie de multidisciplinaire commissie haar in artikel 37a lid 6 Sr omschreven bevoegdheden kan uitoefenen.

De Hoge Raad haalt laatstgenoemde bepaling en de relevante passages uit de totstandkomingsgeschiedenis van artikel 37a leden 6 tot en met 9 Sr (*Kamsterstukken II* 2012/13, 32398, nr. 19, p. 17, 21) en (*Kamsterstukken I* 2012/13, 32398, F, p. 13-14, 17-20 en 24) aan en overweegt dat de wetgever met de invoering van artikel 37a lid 6 tot en met 9 Sr, in samenhang met het Besluit, heeft willen voorzien in een met waarborgen omgeven regeling, waarin in specifieke gevallen het medisch beroepsgeheim kan worden doorbroken met als doel de rechter inzicht te geven in de vraag of tijdens het begaan van het feit bij de verdachte een gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van de geestvermogens bestond. Lid 7 van die bepaling vereist onder meer dat de penitentiare kamer van het hof machtiging verleent om, kort gezegd, de persoonsgegevens die de multidisciplinaire commissie heeft verkregen te gebruiken bij een op te stellen rapport of advies over de persoonlijkheid van de verdachte.

De Hoge Raad overweegt dat voor het verlenen van de machtiging op grond van artikel 37a lid 6 Sr in ieder geval vereist is dat de verdachte wordt verdacht van een misdrijf dat is gericht tegen of gevaar veroorzaakt voor de onaantastbaarheid van het lichaam als bedoeld in artikel 38e Sr, en dat het hof vaststelt dat de verdachte weigert medewerking te verlenen aan enig onderzoek als bedoeld in artikel 37a lid 4 Sr. Bij dit laatstgenoemde oordeel moet in ieder geval zijn voldaan aan de – door eisen van subsidiariteit ingegeven – voorwaarden in artikel 1.1 aanhef en onder i van het Besluit om de verdachte te kunnen aanmerken als ‘weigerende observandus’.

Verder volgt uit de wetsgeschiedenis dat de beoordeling door het hof mede ertoe strekt te waarborgen dat in het voorliggende geval de doorbreking van het medisch beroepsgeheim en de inbreuk op verdachtes – mede door artikel 8 EVRM gewaarborgde – recht op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer, beantwoordt aan de eisen van proportionaliteit. In het kader van deze individuele proportionaliteitstoets moet de rechter dus ook beoordelen of de doorbreking van het medisch beroepsgeheim wordt gerechtvaardigd door de omstandigheden

van het concrete geval, waarbij onder meer aandacht kan zijn voor de aard en de ernst van het ten lastegelegde feit en de omstandigheden waaronder dit is gepleegd, wat overigens bekend is over de verdachte, en de inhoud van het rapport van de multidisciplinaire commissie. De omvang van de motiveringsplicht ter zake is mede afhankelijk van wat door het openbaar ministerie en de verdediging wordt aangevoerd.

De Hoge Raad overweegt dat het hof met zijn overwegingen in deze zaak het genoemde toetsingskader niet heeft miskend. De overwegingen van het hof die erop neerkomen dat na het verlenen van een machtiging de persoonsgegevens van de verdachte (indirect) openbaar kunnen worden tijdens de behandeling ter terechtzitting van de hoofdzaak, en dat op het moment van zijn beslissing niet vaststaat of zal zijn voldaan aan de voorwaarden die de wet stelt aan het opleggen van de maatregel van terbeschikkingstelling, kon het hof zonder blijk te geven van een onjuiste rechtsopvatting betrekken bij zijn beoordeling of in dit geval aan het proportionaliteitsvereiste is voldaan. Mede gelet op de overige omstandigheden van het ten laste gelegde feit en (de persoon van) de verdachte die het hof in aanmerking heeft genomen, is zijn beslissing ook niet onbegrijpelijk. De omstandigheden dat het ging om een verdenking van poging tot moord en dat het hof beschikte over rapporten die aanwijzingen bevatten dat bij de verdachte sprake is van een ziekelijke stoornis of een gebrekkige ontwikkeling van zijn geestvermogens, brengen niet noodzakelijk mee dat de verstrekking van medische gegevens gerechtvaardigd zou zijn. De klacht is in zoverre tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad overweegt dat nog opmerking verdient dat voor de behandeling door het hof van de vordering als bedoeld in artikel 37a lid 7 Sr, zoals in de kern ook het hof heeft overwogen, moet worden aangesloten bij artikel 21 tot en met 25 Sv over behandeling door de raadkamer, voor zover daarvan niet wordt afgeweken in artikel 37a lid 6 tot en met 9 Sr. Dit brengt onder meer mee dat de behandeling van de vordering niet in het openbaar plaatsvindt en de beschikking van het hof niet in het openbaar wordt uitgesproken (vgl. ECLI:NL:HR:2019:1410, r.o. 2.3, m.b.t. artikel 24 lid 1 Sv jo. artikel 22 lid 1 Sv).

De Hoge Raad merkt wat betreft de termijn voor het instellen van cassatieberoep door de verdachte tegen de beschikking van het hof verder op dat hoewel noch in artikel 37a Sr noch in enige andere bepaling een voorschrift is opgenomen over die termijn, moet worden aangenomen dat de wetgever voor de verdachte niet van een andere termijn heeft willen uitgaan dan de termijn van veertien dagen die op grond van artikel 446 lid 2 Sv geldt voor het openbaar ministerie. De termijn van veertien dagen voor de verdachte vangt aan na de in artikel 37a lid 8 Sr bedoelde schriftelijke mededeling van de beschikking van het hof aan de verdachte.

J.H.J. Verbaan, september 2022

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-09-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:1200

Zaaknummer: 22/00630

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma, A.L.J. van Strien, J.C.A.M. Claassens en A.E.M. Röttgering

Wetsartikelen: 37a Sr

RECHTSPRAAK

Herziening. Opzettelijk enig goed daarop gelegd beslag onttrekken.

Herziening. Opzettelijk enig goed daarop gelegd beslag onttrekken.

Aan de aanvraag is ten grondslag gelegd dat op 27 juli 2015 op verzoek van betrokkene het in de bewezenverklaring vermelde executoriaal beslag op de auto is gelegd in verband met een vordering van betrokkene op de aanvrager, terwijl uit een (civiel) vonnis van de rechtbank Overijssel van 13 augustus 2019 is gebleken dat ten tijde van die beslaglegging betrokkene juist een geldbedrag verschuldigd was aan de aanvrager, welk bedrag de vordering van betrokkene op de aanvrager die aanleiding was voor het beslag te boven ging.

Artikel 198 Sr beoogt niet de belangen van de beslaglegger te waarborgen, maar strekt tot eerbiediging van een daad van openbaar gezag (vgl. HR 30 mei 1995, ECLI:NL:HR:1995:ZD0176). Met de woorden 'krachtens de wet' in artikel 198 lid 1 Sr wordt daarbij tot uitdrukking gebracht dat het beslag op de in de wet voorgeschreven wijze moet zijn gelegd (vgl. HR 14 december 2021, ECLI:NL:HR:2021:1878, r.o. 2.4). Dat betekent dat de strafrechter, als het gaat om een civiel beslag, bij de beoordeling van een op artikel 198 lid 1 Sr toegesneden tenlastelegging kan toetsen of het beslag op de in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering voorschreven wijze is gelegd. Die toets strekt zich echter niet uit tot een beoordeling van de materiële juistheid van de vordering die aan het beslag ten grondslag ligt.

Het vorenstaande brengt met zich dat de aanvraag niet het ernstige vermoeden wekt dat het hof, als het bekend was geweest met wat daarin wordt gesteld over de vordering van de aanvrager op betrokkene, niet tot het oordeel was gekomen – en had kunnen komen – dat het beslag op de auto 'krachtens de wet' was gelegd. In zoverre wekt de aanvraag niet een ernstig vermoeden zoals vereist.

Ook voor zover de aanvraag betoogt dat het hof aan de aanvrager een lagere straf zou hebben opgelegd als het met het aangevoerde bekend was geweest, kan de aanvraag niet slagen. Onder 'een minder zware strafbepaling' in de zin van artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv moet immers worden verstaan een strafbepaling die een minder zware straf bedreigt. De oplegging door de rechter van een andere (minder zware) sanctie of het achterwege laten van

de oplegging van een sanctie valt daar niet onder.

De aanvraag is, gelet op wat hiervoor is overwogen, kennelijk ongegrond.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 06-09-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:1137

Zaaknummer: 22/01749

Rechters: M.J. Borgers, J.C.A.M. Claassens en M. Kuijer

Advocaten: M.Th.M. Demmer

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kon hof aan betrokkene betalingsverplichting opleggen voor het gehele bedrag aan wederrechtelijk verkregen voordeel?

Kon hof aan betrokkene betalingsverplichting opleggen voor het gehele bedrag aan wederrechtelijk verkregen voordeel?

Het cassatiemiddel klaagt over de oplegging door het hof van een hoofdelijke betalingsverplichting aan de betrokkene voor het gehele bedrag aan wederrechtelijk verkregen voordeel.

Over de hoofdelijke aansprakelijkheid in de zin van artikel 36e lid 7 Sr heeft de Hoge Raad in zijn arrest van 7 april 2015, ECLI:NL:HR:2015:878 onder meer overwogen:

‘2.4.8. Hoofdelijke aansprakelijkheid in de zin van art. 36e, zevende lid, Sr zal zich naar verwachting slechts in een beperkt aantal gevallen voordoen. In de situatie dat twee of meer daders van een strafbaar feit daarvan hebben geprofiteerd, maar aan het dossier en het verhandelde ter terechtzitting niet een indicatie valt te ontleen voor de verdeling van de opbrengst, ligt pondspondsgewijze toerekening van het wederrechtelijk verkregen voordeel meer voor de hand. In de gevallen dat niet kan worden vastgesteld met hoeveel mededaders het strafbare feit is gepleegd, kan op basis van de omstandigheden van het geval het daardoor verkregen voordeel ook voor een naar redelijkheid te bepalen gedeelte aan de betrokkene worden toegerekend. Indien het dossier en het verhandelde ter terechtzitting zodanige duidelijke aanwijzingen bevatten dat het vermoeden gerechtvaardigd is dat twee of meer, bekende of onbekende, daders gezamenlijk de beschikking hebben of gedurende zekere tijd de beschikking hebben gehad over de gehele opbrengst van het strafbare feit en de betrokkene als een van die daders geen, dat vermoeden ontzenuwende, gegevens daaromtrent verschaft – op welke situatie de wetgever bij invoering van het huidige art. 36e, zevende lid, Sr in het bijzonder oog had – kan de rechter het wederrechtelijk verkregen voordeel als gemeenschappelijk voordeel voor het geheel aan de betrokkene toerekenen. In zo een geval mag worden aangenomen dat het opleggen van de ontnemingsmaatregel voor het gemeenschappelijke geheel van het verkregen voordeel het met de ontnemingsmaatregel

beoogde reparatoire karakter heeft.’

Tegen de achtergrond van wat in 2.3 is weergegeven, is het oordeel van het hof dat de betalingsverplichting hoofdelijk moet worden opgelegd niet toereikend gemotiveerd. Aan de omstandigheden dat de betrokkene ten tijde van de hennepkwekerij samenwoonde met [medeverdachte], met wie zij gehuwd was, en dat zij samen kinderen hadden, gebruikmaakten van een gezamenlijke rekening en ook een gezamenlijke huishouding voerden, kan niet zonder meer worden ontleend dat de betrokkene daadwerkelijk gezamenlijk met [medeverdachte] de beschikking heeft of gedurende zekere tijd de beschikking heeft gehad over de gehele opbrengst van de hennepkwekerij en dat op die grond het wederrechtelijk voordeel voor het geheel als gemeenschappelijk voordeel aan de betrokkene kan worden toegerekend.

Het cassatiemiddel slaagt. De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-07-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:1024

Zaaknummer: 20/04008

Rechters: V. van den Brink, C. Caminada en T. Kooijmans

Advocaten: F.H.J. van Gaal

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Motivering dadelijke uitvoerbaarheid.

Motivering dadelijke uitvoerbaarheid.

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat het hof toepassing heeft gegeven aan artikel 38v lid 4 Sr en heeft bevolen dat de opgelegde vrijheidsbeperkende maatregel dadelijk uitvoerbaar is.

Op grond van artikel 38v lid 4 Sr kan een rechter – in afwijking van de algemene regel dat een rechterlijke uitspraak pas ten uitvoer mag worden gelegd nadat zij onherroepelijk is geworden – bevelen dat een door hem opgelegde vrijheidsbeperkende maatregel dadelijk uitvoerbaar is. In dat geval moet de rechter, mede in het licht van wat in de onder 2.3.2 weergegeven wetsgeschiedenis is opgemerkt over de gewenste zorgvuldigheid in verband met de consequenties die de directe tenuitvoerlegging kan hebben voor de veroordeelde, in de motivering van zijn bevel tot dadelijke uitvoerbaarheid van de vrijheidsbeperkende maatregel blijk geven dat aan de in artikel 38v lid 4 Sr gestelde voorwaarden is voldaan.

Het hof heeft vastgesteld dat de verdachte zich op 10 maart 2019 in de echtelijke woning heeft schuldig gemaakt aan een poging tot zware mishandeling van zijn (toenmalige) echtgenote, waarbij hij onder meer tegen haar hoofd en lichaam heeft geslagen en geschopt en haar tegen de muur heeft geduwd. Verder heeft het hof vastgesteld dat de verdachte zich op 23 november 2018 ook al schuldig had gemaakt aan mishandeling van zijn (toenmalige) echtgenote en dat een echtscheidingsprocedure met de nodige conflicten aanhangig was. Het mede op die vaststellingen gebaseerde oordeel van het hof dat er ernstig rekening mee moet worden gehouden dat de verdachte opnieuw een strafbaar feit zal plegen of zich belastend zal gedragen jegens de aangeefster, is niet onbegrijpelijk.

Voor zover het cassatiemiddel hierover klaagt, faalt het. De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-07-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:1028

Zaaknummer: 20/04134

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en T. Kooijmans

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen: 38v Sr

RECHTSPRAAK

Is de gestelde bijzondere voorwaarde dat, als reclassering indicatiestelling aanvraagt en voor indicatie verantwoordelijke instantie kortdurende klinische opname indiceert, verdachte zich laat opnemen in zorginstelling, te bepalen door justitiële instantie die verantwoordelijk is voor plaatsing verenigbaar met artikel 14c lid 2 onder 10 Sr?

Is de gestelde bijzondere voorwaarde dat, als reclassering indicatiestelling aanvraagt en voor indicatie verantwoordelijke instantie kortdurende klinische opname indiceert, verdachte zich laat opnemen in zorginstelling, te bepalen door justitiële instantie die verantwoordelijk is voor plaatsing verenigbaar met artikel 14c lid 2 onder 10 Sr?

Het cassatiemiddel klaagt over de door het hof opgelegde bijzondere voorwaarde dat, als de reclassering een indicatiestelling aanvraagt en de voor indicatie verantwoordelijke instantie een kortdurende klinische opname indiceert, de verdachte zich laat opnemen in een zorginstelling, te bepalen door de justitiële instantie die verantwoordelijk is voor plaatsing. Het voert daartoe aan dat de beslissing of en wanneer zich de noodzaak voordoet van opneming van de veroordeelde in een zorginstelling, is voorbehouden aan de rechter.

Op grond van artikel 14c lid 2 aanhef en onder 10° Sr kan als bijzondere voorwaarde bij een (gedeeltelijk) voorwaardelijke straf de opneming van de veroordeelde in een zorginstelling worden gesteld. De beslissing of zich de noodzaak voordoet van opneming van de veroordeelde in een zorginstelling en voor welke duur, is voorbehouden aan de rechter (vgl. HR 19 juni 2018, ECLI:NL:HR:2018:946).

Gelet hierop is de door het hof opgelegde bijzondere voorwaarde, voor zover deze de beslissing of de verdachte zich gedurende de proeftijd onder klinische behandeling moet stellen, in handen legt van Reclassering Nederland, de voor indicatie verantwoordelijke

instantie en/of de justitiële instantie die verantwoordelijk is voor plaatsing, onverenigbaar met artikel 14c lid 2 aanhef en onder 10° Sr.

Het cassatiemiddel slaagt. De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de door het hof genoemde bijzondere voorwaarde, voor zover deze inhoudt: 'Indien daartoe aanleiding is – zoals bij een terugval in middelengebruik, bij overmatig middelengebruik of in geval van ernstige zorgen over het psychiatrische toestandsbeeld – kan de reclassering een indicatiestelling aanvragen voor een kortdurende klinische opname voor crisisbehandeling, detoxificatie, stabilisatie, observatie of diagnostiek. Indien de voor indicatie verantwoordelijke instantie een kortdurende klinische opname indiceert, laat de verdachte zich opnemen in een zorginstelling, te bepalen door de justitiële instantie die verantwoordelijk is voor plaatsing. De kortdurende klinische opname duurt maximaal zeven weken of zoveel korter als de reclassering nodig vindt', en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-07-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:1027

Zaaknummer: 21/02378

Rechters: V. van den Brink, C. Caminada en T. Kooijmans

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen: 14c Sr

RECHTSPRAAK

Bewijsklacht opzet. Heeft verdachte wetenschap van hennepkwekerij?

Bewijsklacht opzet. Heeft verdachte wetenschap van hennepkwekerij?

Het cassatiemiddel klaagt dat de bewezenverklaring van het medeplegen van het opzettelijk aanwezig hebben van 193 hennepplanten ontoereikend is gemotiveerd.

Het hof heeft vastgesteld dat de verdachte en de medeverdachte een gezamenlijke huishouding voerden en met elkaar samenwoonden in de huurwoning aan de [b-straat 1], terwijl hun koopwoning aan de [a-straat 1] ruim drie jaren onbewoond was en al geruime tijd niet meer werd verbouwd toen de hennepkwekerij in de kelder van die woning werd aangetroffen. Verder heeft het hof vastgesteld dat de hypotheeklasten van de koopwoning en de hoge energiekosten betaald werden van de en/of-rekening van de verdachte en haar medeverdachte, terwijl daarnaast nog de huur en andere vaste lasten van de huurwoning werden betaald, en dat de verdachte heeft verklaard dat zij een aantal keer in de woning aan de [a-straat 1] is geweest.

Op grond van deze vaststellingen heeft het hof geoordeeld dat het op de weg van de verdachte lag om een verklaring te geven over het hoge energieverbruik en de herkomst van de voor de woning benodigde extra inkomsten, dat de verdachte hiervoor geen aannemelijke, min of meer verifieerbare verklaring heeft gegeven en dat de enkele stelling van de verdachte dat zij van niets wist, ongeloofwaardig en onaannemelijk is. In aanmerking genomen wat door de verdediging is aangevoerd, in het bijzonder dat de verdachte geen sleutel van de woning aan de [a-straat 1] had, dat zij maar een paar keer in de woning is geweest en sinds het voorjaar van 2014 niet meer, dat zij geen geld stortte op de en/of-rekening, dat het de medeverdachte was die de financiële zaken met de en/of-rekening regelde en dat hij de verbouwing van de woning betaalde met geld dat hij van zijn moeder had geleend, is dat oordeel niet zonder meer begrijpelijk.

Het cassatiemiddel slaagt. De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-07-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:1023

Zaaknummer: 20/04007

Rechters: V. van den Brink, C. Caminada en T. Kooijmans

Advocaten: F.H.J. van Gaal

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Voorwaardelijk verzoek tot benoemen deskundige om rapportage over verdachte op te laten maken, waarop niet is beslist.

Voorwaardelijk verzoek tot benoemen deskundige om rapportage over verdachte op te laten maken, waarop niet is beslist.

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof niet heeft beslist op een voorwaardelijk verzoek dat de verdediging op de terechtzitting in hoger beroep heeft gedaan om een deskundige te benoemen.

De verdediging heeft ter terechtzitting in hoger beroep het voorwaardelijk verzoek gedaan een deskundige te benoemen. Dat is een verzoek als bedoeld in artikel 328 Sv in samenhang met artikel 331 lid 1 Sv om gebruik te maken van de bevoegdheid die is omschreven in artikel 315 lid 3 tweede volzin Sv dan wel in artikel 316 Sv, zodat een uitdrukkelijke beslissing op dit verzoek was vereist. Dat geldt ook wanneer het verzoek voorwaardelijk is gedaan en, zoals in dit geval, de daaraan gestelde voorwaarde is vervuld. Het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep en ook de uitspraak van het hof houden niet een beslissing in op dit verzoek. Het cassatiemiddel is daarom terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof Den Haag, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-07-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:1014

Zaaknummer: 20/03104

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ontvankelijkheid cassatieberoep gericht tegen beslissing tot terugwijzing. Is energieleverancier bewogen tot het tenietdoen van een inschuld? Uitdrukkelijk onderbouwd standpunt over gebruik kasopstelling?

Ontvankelijkheid cassatieberoep gericht tegen beslissing tot terugwijzing. Is energieleverancier bewogen tot het tenietdoen van een inschuld? Uitdrukkelijk onderbouwd standpunt over gebruik kasopstelling?

Ontvankelijkheid

Het hof heeft de zaak teruggewezen naar de rechtbank teneinde met inachtneming van de uitspraak van het hof recht te doen.

Op grond van artikel 428 Sv is tegen een beslissing die geen einduitspraak is in de zin van artikel 138 Sv, cassatieberoep alleen toegelaten gelijktijdig met het beroep tegen de einduitspraak. De genoemde beslissing, waartegen het cassatieberoep mede is gericht, is niet een einduitspraak in die zin, zodat de Hoge Raad het cassatieberoep in zoverre niet in behandeling kan nemen.

Het eerste cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat de bewezenverklaring van het onder 8 ten laste gelegde, voor zover deze inhoudt dat de verdachte Edinet Regio Eindhoven B.V. 'heeft bewogen tot het teniet doen van een inschuld (...), waardoor een inschuld (...) werd teniet gedaan', niet uit de bewijsvoering kan worden afgeleid.

De bewezenverklaring houdt onder meer in dat de verdachte tezamen en in vereniging met anderen 'Edinet Regio Eindhoven B.V. heeft bewogen tot het teniet doen van een inschuld (...), waardoor een inschuld aan Edinet Regio Eindhoven B.V. werd teniet gedaan'. Uit de bewijsvoering blijkt dat met de 'inschuld' wordt bedoeld een hoge elektriciteitsrekening die

[betrokkene 2], de ex-partner van de verdachte, heeft ontvangen van Edinet Regio Eindhoven B.V. Blijkens de bewijsvoering heeft het hof onder meer vastgesteld dat de verdachte iemand naar [betrokkene 2] heeft gestuurd om de elektriciteitsmeter terug te draaien met het 'doel de inschuld van Edinet teniet te doen', dat de verdachte – wanneer [betrokkene 2] laat weten dat die persoon langs is geweest – tegen haar zegt dat zij 'dat morgen door moet bellen en moet zeggen dat ze zich vergist heeft' en dat Edinet Regio Eindhoven B.V. later aangifte heeft gedaan wegens 'diefstal van stroom' door het terugzetten van het telwerk. Uit de bewijsvoering kan echter niet blijken dat Edinet Regio Eindhoven B.V. is bewogen tot het teniet doen van de inschuld. Uit de bewijsvoering volgt immers niet dat [betrokkene 2] de nieuwe tellerstand daadwerkelijk heeft doorgegeven aan de schuldeiser en ook niet dat de schuldeiser de inschuld heeft tenietgedaan, al dan niet door zich tegenover [betrokkene 2] te gedragen als ware de inschuld tenietgegaan. De uitspraak van het hof is dus ontoereikend gemotiveerd.

Het cassatiemiddel klaagt daarover terecht.

Het tweede cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt ten aanzien van het onder 9 bewezen verklaarde onder meer dat het hof in strijd met de tweede volzin van het tweede lid van artikel 359 Sv niet in het bijzonder de redenen heeft opgegeven waarom het is afgeweken van een door de verdediging naar voren gebracht uitdrukkelijk onderbouwd standpunt over het gebruik voor het bewijs van de in het proces-verbaal strafrechtelijk financieel onderzoek opgenomen kasopstelling.

Wat de raadsman van de verdachte op de terechtzitting in hoger beroep naar voren heeft gebracht over het gebruik voor het bewijs van de in het proces-verbaal strafrechtelijk financieel onderzoek opgenomen kasopstelling kan als geheel gezien niet anders worden opgevat dan als een standpunt dat duidelijk, door argumenten ondersteund en voorzien van een ondubbelzinnige conclusie aan het hof is voorgelegd. Het hof is in zijn uitspraak van dit uitdrukkelijk onderbouwde standpunt afgeweken door het proces-verbaal strafrechtelijk financieel onderzoek voor het bewijs te gebruiken. In strijd met de tweede volzin van het tweede lid van artikel 359 Sv heeft het hof echter niet in het bijzonder de redenen opgegeven die daartoe hebben geleid.

Het cassatiemiddel is in zoverre terecht voorgesteld.

De beslissing

De Hoge Raad verklaart het beroep niet-ontvankelijk voor zover het is gericht tegen de beslissing van het hof tot terugwijzing van de zaak naar de rechtbank Limburg wat betreft 'de feiten 7 en 9, tweede gedachtestreepje', vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend

wat betreft de beslissingen over het onder 8 ten laste gelegde, het onder 9 ten laste gelegde met uitzondering van het tweede gedachtestreepje en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak ten aanzien daarvan opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-07-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:1075

Zaaknummer: 20/03468

Rechters: J. de Hullu, J.C.A.M. Claassens en A.E.M. Röttgering

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen: 428 Sv